

PRIJEDLOG ZAKONA O PRIJENOSU MIROVINSKIH PRAVA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

- **Ocjena stanja**

Pristupanjem Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije i otvaranjem mogućnosti za zapošljavanje hrvatskih državljana u tijelima Europske unije, pokazala se potreba za reguliranjem mogućnosti prijenosa mirovinskih prava u cilju osiguravanja kontinuiteta socijalne sigurnosti takvih osiguranika. Naime, radi se o dužnosnicima, odnosno članovima ugovornog i privremenog osoblja (službenicima) koji su jedan dio svojeg radnog vijeka proveli u mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske, a dio u mirovinskom osiguranju u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Europske unije.

Prava i obveze iz radnog odnosa, kao i mirovinskog osiguranja dužnosnika, člana privremenog osoblja ili člana ugovornog osoblja (službenika) u tijelima Europske unije regulirana su Pravilnikom o osoblju za dužnosnike Europskih zajednica i Uvjetima zaposlenja ostalih službenika Europskih zajednica, koji su sastavni dio Uredbe Vijeća broj 259/68 od 29. veljače 1968. o određivanju pravila za zapošljavanje službenika/dužnosnika i uvođenju posebnih privremenih mjera za službenike Komisije, kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Europskog parlamenta i Vijeća broj 1023/2013 od 22. listopada 2013. o izmjeni Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europske unije i Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Europske unije (u daljnjem tekstu: Pravilnik o osoblju). Temeljem odredaba navedenog Pravilnika, pravo na starosnu mirovinu može ostvariti dužnosnik, odnosno službenik koji navršši 10 godina razdoblja osiguranja na poslovima u tijelima Europske unije. Ukoliko radi kraće od 10 godina, može ostvariti neka druga prava, ovisno o ispunjenju odgovarajućih propisanih uvjeta.

Kako dužnosnik, odnosno službenik koji je dio svojeg radnog vijeka navršio u Republici Hrvatskoj, a dio u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Europske unije ne bi izgubio stečena prava, potrebno je omogućiti da kod stjecanja prava na mirovinu prenese svoja mirovinska prava iz jednog u drugi mirovinski sustav. Na taj način će moći ostvariti pravo na mirovinu u jednom sustavu, uz prienos prava iz drugog sustava, čime će si osigurati adekvatnu razinu prava na temelju svih razdoblja koje je proveo u osiguranju. Štoviše, Uredba Vijeća broj 259/68 od 29. veljače 1968. o određivanju pravila za zapošljavanje službenika/dužnosnika i uvođenju posebnih privremenih mjera za službenike Komisije, te Uredba 420/2008 od 14. svibnja 2008. o prilagodbi osobnih primanja i mirovina službenika i drugih zaposlenika Europskih zajednica, obvezuje države članice da osoblju zaposlenom u

tijelima Europske unije nadoknadi mirovinski doprinos uplaćen prije zapošljavanja u tijelima Europske unije, kako bi se kratkoročno i dugoročno održala aktuarska ravnoteža koja je uspostavljena u mirovinskom sustavu Europske unije. Pritom je metoda izračuna mirovinskih prava koja se prenose iz nacionalnog sustava u mirovinski sustav Europske unije, koja može biti metoda određivanja aktuarske protuvrijednosti ili metoda određivanja paušalne otkupne vrijednosti ili bilo koja druga metoda pod uvjetom da iznos koji se prenosi predstavlja mirovinska prava stečena na temelju prethodnih aktivnosti u nacionalnom sustavu, ostavljena na izbor državama članicama, dok je metoda izračuna mirovinskih prava koja se prenose iz sustava Europske unije u nacionalni mirovinski sustav nakon prestanka zaposlenja u tijelima Europske unije propisana Pravilnikom o osoblju.

Slijedom navedenoga, ovim se Prijedlogom zakona uređuje materija prijenosa mirovinskih prava iz obveznog mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti, kao i mirovinskih prava iz kapitaliziranog sustava, odnosno kapitaliziranih doprinosa na osobnim računima članova obveznih mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj prije zaposlenja u tijelima Europske unije, u mirovinsko osiguranje koje se primjenjuje na dužnosnike/slужbenike Europske unije, kao i prijenos mirovinskih prava iz mirovinskog osiguranja Europske unije u mirovinsko osiguranje Republike Hrvatske nakon prestanka zaposlenja u tijelima Europske unije, u skladu s odredbom članka 11. Priloga VIII. uz Pravilnik o osoblju.

- **Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom**

Prijedlogom zakona predlaže se urediti sljedeće:

- status osiguranika koji prelaze iz hrvatskog mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti u mirovinsko osiguranje EU temeljem zaposlenja u tijelima EU
- status članova obveznih mirovinskih fondova koji prelaze iz hrvatskog kapitaliziranog mirovinskog osiguranja u mirovinsko osiguranje EU temeljem zaposlenja u tijelima EU
- status osiguranika koji prelaze iz EU mirovinskog osiguranja u hrvatsko mirovinsko osiguranje nakon prestanka zaposlenja u tijelima EU
- metoda izračuna vrijednosti mirovinskih prava koja se prenose iz hrvatskog mirovinskog osiguranja u EU mirovinsko osiguranje
- postupak prijenosa mirovinskih prava
- tijela koja sudjeluju u postupku prijenosa mirovinskih prava
- način prihvata mirovinskih prava prenesenih iz EU sustava i izračuna vrijednosti tih prava u cilju ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj
- uspostava i vođenje evidencije o prenesenim mirovinskim pravima

- **Posljedice koje će proisteci donošenjem Zakona**

Ovim Zakonom osiguravaju se preduvjeti za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja osobama koje su u svojem radnom vijeku dio razdoblja osiguranja navršile u mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske, prema propisima Republike Hrvatske, a dio radom u tijelima Europske unije.

Prijedlogom zakona namjerava se uspostaviti sustav prijenosa mirovinskih prava, kako bi osobe iz Republike Hrvatske koje se zapošljavaju kao dužnosnici, odnosno službenici u tijelima Europske unije, a prije toga su bili u obveznom mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske mogle koristiti, bez umanjena, prava iz sustava socijalne sigurnosti.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu predloženoga Zakona za sada nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske, s obzirom na kratko razdoblje članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji. Naime, u sljedećem trogodišnjem razdoblju ne očekuje se priliv značajnog broja korisnika koji bi mogli ostvariti pravo iz mirovinskog osiguranja temeljem ostvarenog razdoblja osiguranja u Republici Hrvatskoj i razdoblja osiguranja provedenog u sustavu Europske unije, a koji bi temeljem ispunjenja uvjeta za mirovinu prenijeli svoja mirovinska prava u sustav Europske unije, što bi predstavljalo trošak za državni proračun.